

OBILJEŽJA KAMPING TURIZMA U HRVATSKOJ S POSEBNIM OSVRTOM NA KAMP JEŽEVAC PREMIUM CAMPING RESORT

Radović, Nevena

Undergraduate thesis / Završni rad

2019

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Karlovac University of Applied Sciences / Veleučilište u Karlovcu**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:128:159536>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-09-06**

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU
Karlovac University of Applied Sciences

Repository / Repozitorij:

[Repository of Karlovac University of Applied Sciences - Institutional Repository](#)

zir.nsk.hr

DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJI

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU
POSLOVNI ODJEL
STRUČNI STUDIJ UGOSTITELJSTVA

Nevena Radović

**OBIJEŽJA KAMPING TURIZMA U HRVATSKOJ S
POSEBNIM OSVRTOM NA KAMP JEŽEVAC PREMIUM
CAMPING RESORT**

ZAVRŠNI RAD

Karlovac, 2019.

Nevena Radović

**OBILJEŽJA KAMPING TURIZMA U HRVATSKOJ S
POSEBNIM OSVRTOM NA KAMP JEŽEVAC PREMIUM
CAMPING RESORT**

Veleučilište u Karlovcu

Poslovni odjel

Stručni studij ugostiteljstva

Kolegij: Osnove specifičnih oblika turizma

Mentor: dr. sc. Mateja Petračić

Matični broj studenta: 0621616063

Karlovac, rujan 2019.

SAŽETAK

Tema ovog završnog rada "Obilježja kamping turizma u Hrvatskoj s posebnim osvrtom na kamp *Ježevac Premium Camping Resort*" je predstavljanje kamping turizma kao jednog od selektivnih oblika turizma u kojem se na početku definiraju vrste kampova i infrastruktura koja je potrebna u kampu kako bi on funkcionirao. Kroz rad je opisana povijest kamping turizma u Hrvatskoj, te je detaljnije analizirana turistička ponuda i potražnja kroz statističke pokazatelje za kamp „Ježevac Premium Camping Resort“.

Ključne riječi: Ježevac Premium Camping Resort, kamping turizam, kamp

SUMMARY

The topic of this final work "The characteristics of camping tourism in Croatia with special reference to Ježevac Premium Camping Resort" is the presentation of camping tourism as one of the selective forms of tourism, which initially defines the types of camps and infrastructure needed to operate in the camp. The paper describes the history of camping tourism in Croatia and analyzes the tourist supply and demand in more details, through the statistical indicators for the camp "Ježevac Premium Camping Resort".

Keywords: tourism, camping tourism, camping, Ježevac Premium Camping Resort

SADRŽAJ

1. UVOD	1
1.1. Predmet i cilj rada	1
1.2. Izvori podataka i metode prikupljanja	2
1.3. Struktura rada	2
2. OBILJEŽJA KAMPING TURIZMA	3
2.1. Definicija kamping turizma	3
2.2. Smještajne jedinice u kampovima	4
2.3. Vrste kampova	6
2.3.1. Kamp	6
2.3.2. Kamp naselje	8
2.3.3. Kampiralište	9
2.3.4. Kamp odmorište	9
3. POVIJESNI RAZVOJ KAMPING TURIZMA U HRVATSKOJ	10
4. KAMPING TURIZAM NA OTOKU KRKU	14
4.1. Geografsko-prometni položaj i resursi otoka Krka.....	14
4.2. Smještajni kapaciteti i turistička posjećenost otoka Krka	16
5. JEŽEVAC PREMIUM CAMPING RESORT.....	18
5.1. Smještajne jedinice i cijene Kampa Ježevac	20
5.2. Mobilne kućice u Kampu Ježevac (camping home)	23
5.3. Statistički pokazatelji Kampa Ježevac	26
6. ZAKLJUČAK	30
LITERATURA	31

1. UVOD

Glavnina turističkih noćenja i prihoda u hrvatskom turizmu još uvijek se ostvaruje u primorskim destinacijama u ljetnom razdoblju. Hrvatska je zaista zemlja najbližeg mora Srednjoj Europi s razvedenom obalom dugom pet tisuća kilometara i „s tisuću otoka“. No to je i zemlja koja geografski i klimatski objedinjuje elemente Mediterana, Srednje Europe, Panonske nizine, Podunavlja, šumovitih i brežuljkastih predjela te vrhova i planinskih nizova. Hrvatska ima 8 nacionalnih parkova, više šumskih parkova, prirodnih rezervata iz raznih segmenata: prirodnih, hortikulturnih i geoloških, botaničkih vrtova arboretuma. Kao zemlja kontrasta zbog prirodnih raznolikosti, ali i po mnogim drugim elementima Hrvatska je idealna za intenzivniji razvoj kamping turizma. Hrvatska je osma u Europi prema ostvarenom turističkom prometu u kampovima, što pokazuje da smo upravo s kampovima konkurentniji na tržištu negoli s nekim drugim vrstama smještaja.¹ Kamping turizam predstavlja jeftiniji oblik boravka u odnosu na ostale smještajne objekte kojeg obilježavaju prostrani i otvoreni prostori najčešće u blizini obale, ali i u unutrašnjosti gdje turisti borave u šatorima i kamperima.

1.1. Predmet i cilj rada

Tema diplomskog rada je kamping turizam kao dio suvremene turističke ponude sa naglaskom na analizu kampa Ježevac Premium Camping Resort. U radu su najprije objašnjeni osnovni pojmovi vezani uz kamping turizam, vrste kampova te se daje pregled povijesnog razvoja kamping turizma u Hrvatskoj. Svrha rada je na primjeru autokampa Ježevac Premium Camping Resort ukazati na postojanje značajnog napretka u odnosu na same početke razvoja kamping turizma. Navedeni kamp se s godinama neprestano razvija u skladu sa zahtjevima tržišta. Osnovna je pretpostavka da je za kvalitetu spomenutog višestruko nagrađivanog kampa odgovorna kvaliteta upravljanjem kampom kao i uređena kamp mjesta, bogata ugostiteljska i sportska ponuda te vrhunska usluga kako bi sva očekivanja gostiju bila ispunjena. U istraživanju teme diplomskog rada obrađena je relevantna znanstvena i stručna literatura Kao izvor podataka koristila se dostupna literatura iz tradicionalnih i internet izvora: knjige, znanstveni i stručni časopisi objavljeni u elektronskim bazama podataka, razne

1 Čorak S., Hrvatski turizam: plavo, bijelo, zeleno, Zagreb, 2006., str. 65.

publikacije u kojima su objavljeni relevantni ekonomski podaci o navedenoj temi te statistički pokazatelji o poslovanju kampa Ježevac Premium Camping Resort.

1.2. Izvori podataka i metode prikupljanja

U radu su kao izvor podataka najviše korištene stručne knjige i znanstveni članci vezani uz temu kamping turizma. Nadalje, korišten je portal znanstvenih časopisa Republike Hrvatske "Hrčak", internet stranice Ministarstva turizma te službenu stranicu samog kampa *Ježevac Premium Camping Resort*. Metode koje su korištene tijekom pisanja rada su: metoda deskripcije, metoda komparacije, metoda statističke analize radi dobivanja informacija o trenutačnom stanju u kampu *Ježevac Premium Camping Resort*.

1.3. Struktura rada

Rad je podijeljen u šest cjelina. Nakon uvoda, u drugom poglavlju rada razrađuje se tema pojmovnog određenja kamping turizma. Treće poglavlje usmjereno je na povijesni razvoj i postojanje kamping turizma u Hrvatskoj te se unutar tog poglavlja stvara usporedba između tradicije i suvremenog kamping turizma. Četvrto poglavlje donosi glavnu razradu završnog rada. Budući da se temelji na obilježjima kamping turizma u radu se daje osvrt na lokaciju samog kampa *Ježevac Premium Camping Resort-a*, vrste smještaja koje nudi te prikaz cjelokupne ponude kampa (aktivnosti, animacije za djecu i odrasle, ugostiteljska te ostale usluge koje se nalaze u neposrednoj blizini resorta). Peto poglavlje jest posljednje poglavlje rada do zaključka i sadrži statističke pokazatelje *Ježevac Premium Camping Resort* kao dijela turističke ponude u Republici Hrvatskoj. Rad završava zaključkom u okviru posljednjeg poglavlja. Nakon zaključka slijedi popis literature korištene prilikom izrade završnog rada, popis tablica i grafikona umetnutih između redaka završnog rada.

2. OBILJEŽJA KAMPING TURIZMA

Kamping turizam u današnjem obliku vezujemo uz fenomen korištenja slobodnog vremena i viška financijskih sredstava, razvoj gradova te intenziviranje putovanja. Na kamping turizam utječe razvoj prometne infrastrukture jer kvalitetna cestovna infrastruktura potaknut će nove potencijalne kamping turiste da svoj boravak provedu u destinacijama do kojih će ugodno i s lakoćom doći. Kako bi se potakli dolasci kamping turista potrebno je zadovoljiti specifične potrebe kao što su sigurnost i razvijenost prometne mreže, spremnost pružanja usluga u slučajevima prometnih nezgoda, kvarova i sl.

Kamping turizam je u ovom dijelu istraživačkog rada predstavljen kroz sljedeće tematske jedinice: 1) definiranje kampa i kamping turizma, 2) povijesni razvoj kamping turizma u Hrvatskoj i 3) tržište kamping turizma.

2.1. Definicija kamping turizma

Kamping turizam se može shvatiti kao cjelokupnost odnosa i pojava koje su vezane za turističko putovanje i kampiranje odnosno boravak u kampu koji se nalazi izvan mjesta stanovanja.² Skraćenica od kamping turizma je kamping koji je širi od pojma kampiranja te označava cjelokupnost odnosa i pojava vezanih za kampiranje. Kamping turizam objedinjuje cjelokupnu ponudu kamping usluga s jedne strane i potražnju za kamping uslugama s druge strane. Korisnicima kamping turizam osigurava nesputanost, slobodu i spontanost.

Kampiranje se opisuje kao niz aktivnosti i pristupa otvorenom smještaju. Često je povezano s drugim aktivnostima na otvorenom, kao što je penjanje, ribolov, lov i dr. U literaturi ne postoji jedinstvena definicija kampiranja. U osnovi, odražava kombinaciju namjere i uključene prirodne aktivnosti. Riječ kamp označava logor, tabor, uređeno mjesto s potrebnim instalacijama i higijenskim uvjetima za boravak većeg broja ljudi pod šatorima, u prikolicama vozila.³ Kampiranje se definira kao aktivnost na otvorenom koja se obično odvija u prirodi. To je aktivnost provođenja godišnjeg odmora u šatoru, kamp kućici ili nekoj drugoj privremenoj nastambi. Oni koji prakticiraju ovaj oblik provođenja godišnjeg odmora nazivaju se “kamperima”. Kamperi uobičajeno napuštaju svoje domove i provode jednu ili više noći u šatorima ili drugim privremenim nastambama, uživajući u prirodi. Selektivni oblici turizma u

2 Sladoljev, J., Kamping turizam : priručnik za vlasnike i voditelje kampova, C.A.S.H., Pula, 1998., str. 8

3 Anić, V.; Goldstein, I., Rječnik stranih riječi, Novi liber, Zagreb, 1999, str. 642.

suvremenoj turističkoj ponudi vrlo su brojni i u stalnoj su mijeni. Kamping turizam je samo jedan od pojavnih oblika te predstavlja jeftiniji oblik boravka u odnosu na ostale smještajne objekte, kojeg obilježavaju prostrani i otvoreni prostori najčešće u blizini obale gdje turisti borave u šatorima i kamperima. Uz sve sadržaje koje obuhvaća kamping ponuda osnova se sačuvala, a to je kontakt s prirodom što je bila prvobitna želja začetnika kamping pokreta. Odnosi turista u kampovima su daleko prisniji i opušteniji počevši od odijevanja, navika i oslovljavanja pa do samih međuljudskih odnosa. Kamping turizam je osobito atraktivan mladima, budući da je cijenom povoljniji od hotelskog smještaja. No iako se smatra jeftinim oblikom smještajne usluge, ovaj oblik smještaja sve više koriste putnici veće platežne moći. Kamping turizam više ne predstavlja livadu gdje turisti mogu smjestiti svoje šatore, već je to složeniji turistički proizvod koji svojom raznolikom ponudom (smještaj u kamperima, autodomovima, mobilnim kućicama), privlači obrazovanije, starije, ekološki osviještene te sa većom platežnom moći turiste koji su spremni platiti sve samo da dobiju komfor na razini hotela sa pet zvjezdica. Kampiranje je danas više odraz određenog stila života nego kupovne moći pa se grade izuzetno dobro i kvalitetno opremljeni kampovi. No što to kamp potrošača motivira da prijeđe 1000 km s cijelom opremom na traženje djelića zelenog krajolika? Odgovor leži u tome što su mu prepuštene sve odluke – sam odlučuje kada će krenuti, gdje će se zaustaviti te koliko će ostati i kako će prenoćiti. Kamping turizam također omogućava da se područja koja nisu pogodna za izgradnju većih objekata – hotela sačuvaju u prirodnom okolišu i uz daleko manja ulaganja valoriziraju slobodna prirodna dobra te na taj način dobivaju ekonomsku vrijednost.

2.2. Smještajne jedinice u kampovima

Kampovi kao vrsta smještajnih kapaciteta posluju sezonski, što znači da im se razdoblje poslovanja kreće oko 60 -70 dana. Iako je tendencija produljenja boravka u kampovima, to ponajviše ovisi o vremenskim prilikama. Turist kampist je specifičan potrošač koji dio svojih slobodnih sredstava troši na zadovoljavanje turističkih potreba. Da bi to ostvario treba najprije doći do svog turističkog odredišta, a kampist se najčešće služi svojim prometnim sredstvom, automobilom. Veza između turizma i prometa je vrlo duboka i kompleksna. Promet omogućava velikom broju ljudi - turista svladavanje prostornih razlika i čini im dostupnim prirodne značajke određenog prostora i njegove atrakcije koje su po svojoj prirodi neprenosive i nemobilne. Time promet postaje jedan od najvažnih čimbenika koji mogu unaprijediti ili pak ograničiti razvoj neke turističke destinacije.

U kampovima se prema *Pravilniku o razvrstavanju, minimalnim uvjetima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata kampova iz skupine „kampovi i druge vrste ugostiteljskih objekata za smještaj“* (NN br. 75/2008 do 11/2014) mogu nalaziti sljedeće smještajne jedinice⁴:

- A) Osnovne smještajne jedinice u/na kojima se gostima mogu pružati usluge kampiranja:
- Kamp mjesto,
 - Kamp parcela.
- B) Smještajne jedinice u građevinama (u kućici u kampu, u bungalovu ili sl.):
- Soba,
 - Studio apartman,
 - Apartman,
 - Prostorija za spavanje,
 - Spavaonica.

Spomenute građevine u pravilu su zasebne nepokretne građevine, do dva kata, možebitno montažne, raznih oblika.

Kamp mora imati: recepciju (unutar Kampa ili na/ispred ulaza u Kamp), najmanje 10 smještajnih jedinica, koje sve mogu biti kamp parcele, zajedničke sanitarne čvorove i sanitarne elemente za goste te druge građevine s uređajima i opremom potrebnima za kampiranje gostiju i pružanje ostalih obvezatnih usluga u Kampu. Iznimno, Kamp koji se kao vrsta nalazi u Turističkom naselju, u blizini Turističkih apartmana i /ili Marine, ne mora imati zasebnu recepciju, već recepciju može koristiti zajedno s tim objektima.

⁴ Pravilnik o razvrstavanju, minimalnim uvjetima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata kampova iz skupine „kampovi i druge vrste ugostiteljskih objekata za smještaj“, Narodne novine (NN 75/2008, 45/09, 94/13, 49/15).

2.3. Vrste kampova

Kamp je područje zemljišta na kojem je nalazi dva ili više mjesta za postavljanje šatora ili kamp prikolica i dr. Statistički ured Europske unije, Eurostat, definira kamp kao kolektivnu vrstu smještaja u ograđenom prostoru za šatore, kamp-prikolice i autodomove gdje se mogu pružati određene turističke usluge.⁵ Kapacitet kampa izražava se brojem kampirnih mjesta i/ili parcela, a broj postelja u kampovima, ako se ne prati, računa se tako da na jedno kampirno mjesto mogu doći tri postelje. Podjela kampova temelji se na vrsti usluga koje pojedini oblici nude te je navedeno propisano *Pravilnik o razvrstavanju, minimalnim uvjetima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata kampova iz skupine „kampovi i druge vrste ugostiteljskih objekata za smještaj“* (NN 75/2008, 45/09, 94/13, 49/15). U smislu ugostiteljske djelatnosti u Republici Hrvatskoj “kampovi su poslovno funkcionalne cjeline koje se sastoje od: 1) uređenog prostora na otvorenom, namijenjenog za pružanje usluga smještaja na otvorenom (kampiranje), 2) različitih građevina namijenjenih za smještaj gostiju i 3) različitih građevina namijenjenih za druge potrebe gostiju”.⁶

S obzirom na vrstu usluge prema Pravilniku, kampovi se razvrstavaju u sljedeće vrste:

- 1) kamp,
- 2) kamp naselje,
- 3) kampiralište i
- 4) kamp odmaralište.

2.3.1. Kamp

Kamp se definira kao objekt u kojem se gostima pružaju usluge kampiranja (smještaja na uređenom prostoru na otvorenom – na kamp mjestu i/ili kamp parceli), smještaja u građevinama (u kućicama u kampu, bungalovima i sl.), druge ugostiteljske usluge, ostale usluge u funkciji turističke potrošnje te mogućnost bavljenja sportom i/ili drugim oblicima rekreacije na prostoru na otvorenom u kampu ili u blizini kampa.⁷

⁵ Čorak S. et al., Hrvatski turizam-plavo, bijelo, zeleno, Institut za turizam, Zagreb, 2006., str. 66

⁶ Pravilnik o razvrstavanju, minimalnim uvjetima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata kampova iz skupine „kampovi i druge vrste ugostiteljskih objekata za smještaj“ (NN 75/2008, 45/09, 94/13, 49/15)

⁷ Ibidem, čl. 6

Obilježja vrste kamp su:

- kapacitet kampa mora biti veći od 10 smještajnih jedinica
- najmanje 70% kapaciteta kampa treba biti u kamp mjestima ili malim parcelama
- najviše 30% smještajnih jedinica od ukupnog kapaciteta kampa može biti u
- građevinama
- na najviše 30 % osnovnih jedinica u kampu mogu biti pokretne kućice
- Od ukupnog kapaciteta kampa izraženog brojem smještajnih jedinica najmanje
- 50% kapaciteta mora biti osigurano za korištenje pokretne opreme za kampiranje u posjedu gosta.

Broj ponuđenih usluga utječe na klasifikaciju kampa koja se izražava zvjezdicama.

Prema autoru Jerku Sladoljevu kampovi se mogu podijeliti u dvije osnovne skupine, s obzirom na mogućnosti i prema vrsti korisnika.⁸

1. Podjela kampova s obzirom na mogućnosti:

- Kamp: mjesto u općem smislu riječi;
- Gradski kamp: smješten je u okolini snažnog gradskog središta, a ovisan je o gradu. Gradski kamp mora biti smješten u blizini grada i biti povezan javnim prijevozom. Udaljenost od 20 km između kampa i velikog grada mnogo je manja od udaljenosti između kampa i manjeg središta;
- Vodeni (športski) kamp: vodeni ili vodeni športski kamp smješten je tamo gdje turist može koristiti vodu, budući da maksimalna udaljenost od obale može biti 100 m. Teren za bavljenje vodenim športovima (plivanje, surfanje, skijanje na vodi) mora biti dug najmanje 200 metara;
- Termalni ili zdravstveni kamp: takav kamp duguje svoje postojanje prisustvu termalnih ili zdravstvenih kupelji udaljenih maksimalno 500 metara od kampa zajedno sa medicinskom asistencijom. Kamp mora gostima jamčiti medicinske usluge. Budući da je boravak gostiju u ovakvim kampovima duljeg trajanja (dva do četiri tjedna), potrebno je osigurati 20% sanitarnih kabina za iznajmljivanje;
- Kamp za slučajno svraćanje: otvaraju se u povodu posebnih prilika (npr. utrke formule 1), koncerata (*Eurowoodstock*), itd. Ova vrsta kampova zahtijeva manja ulaganja zbog relativno kraćeg vremena boravka gostiju tijekom godine. Ovakvi kampovi mogu posloovati s minimalnim uvjetima.

⁸ Sladoljev, J., *Kamping turizam : priručnik za vlasnike i voditelje kampova*, C.A.S.H., Pula, 1998., str. 11

2. Podjela kampova prema vrsti korisnika:⁹

- Obiteljski kamp: ova vrsta je namijenjena obiteljima s djecom i tome mora biti poodređena i sva oprema u kampu. Mora postojati određeni broj sprava za igranje i igrališta (proporcionalno s brojem mjesta u kampu). Za djecu moraju biti osigurane i posebne kupaonice, a njihov broj također mora biti proporcionalan broju mjesta u kampu. Za dojlje je potrebno osigurati prostor bez propuha s toplom i hladnom vodom. Ako kamp ima bazen za odrasle, bazen mora postojati i za djecu. Ako nije propisano vrijeme za popodnevni odmor, glazba ili buka ne smije se čuti u vremenu od 14 do 16 sati (granica tolerancije 35 dB), a nakon 22 sata mora biti potpuna tišina (najviše 25 dB);
- Kampovi za mladež: nude mladima različite oblike zabave (disko klub se nalazi u sklopu kampa ili udaljen najviše tri kilometara). Nakon 24 sata mora se poštivati mir u kampu (najviše 35 dB). Voditelj kampa mora intervenirati u slučaju incidenata uzrokovanih alkoholom, drogama ili agresivnim ponašanjem.
- Naturistički kamp: jamči gostima spokojan odmor daleko od znatiželjnih pogleda. Naturistički kampovi mogu odrediti uvjete vezane za ulazak i boravak gostiju u kampu.

Zahtjevi kamping turista svakako utječu na ponudu i uvjete kampa. Svaka modernizacija kampa uvjetuje i porast cijena. Međutim, prilagodba je neminovna kako bi se zadovoljile potrebe turista i omogućilo im da svoj boravak u prirodi provedu u skladu sa njihovim željama i mogućnostima.

2.3.2. Kamp naselje

Kamp naselje je nešto kompleksnija vrsta smještaja od samoga kampa. Kamp naselje u pravilu podrazumijeva veći udio tzv. „čvrstog smještaja“. Kamp naselje je objekt u kojem se gostima pružaju različite ugostiteljske usluge koje ispunjavaju uvjete sukladno propisima za vrstu Kamp i neke od vrsta (jedne ili više vrsta ili više objekata jedne vrste): Hotel, Aparthotel, Turističko naselje i Turistički apartmani. U Kamp naselju pružaju se i

⁹ Sladoljev, J., op.cit., str. 12.

ugostiteljske usluge za pripremu i usluživanje hrane, pića i napitaka te ostale usluge u funkciji turističke potrošnje. Kamp naselje mora gostima osigurati mogućnost bavljenja športom i/ili drugim oblicima rekreacije.

Obilježja kamp naselja su¹⁰:

- 60% ukupnog kapaciteta kamp naselja mora biti u kampu
- 40% kapaciteta može biti u građevinama iz skupine „Hoteli“ (Hotel, Aparthotel, Turističko naselje, Apartmani i sl.)
- Kamp naselje mora imati odgovarajuću ogradu. Na ugostiteljske usluge koje se u Kamp naselju pružaju u neposrednoj blizini izvan ograde kampa ne primjenjuje se obveza ograde.

2.3.3. Kampiralište

Kampiralište je objekt u kojem se pružaju usluge kampiranja s pokretnom opremom za kampiranje u posjedu gosta. Kako je smještaj dozvoljen samo za goste s vlastitom kamp opremom nema velikih ulaznih troškova uređenja kampirališta.

2.3.4. Kamp odmorište

Kamp odmorište namijenjeno je prvenstveno kamperima. U kamp odmorištima pružaju se usluge kampiranja za noćenje ili kraći odmor s vlastitom pokretnom opremom za kampiranje. U kamp odmorištu mogu se pružati usluge prehrane, pića, napitaka i slastica. Kamp odmorišta uglavnom nalazimo duž važnijih tranzitnih pravaca.

Zakonska regulativa u Hrvatskoj poznaje kamp u domaćinstvu koji može nuditi smještaj na najviše 7 smještajnih jedinica ili za 25 gostiju te kamp u seljačkom domaćinstvu koji pak može nuditi smještaj na 20 smještajnih jedinica ili za 60 gostiju istodobno.¹¹

10 Pravilnik o razvrstavanju, minimalnim uvjetima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata kampova iz skupine „kampovi i druge vrste ugostiteljskih objekata za smještaj“, Narodne novine, NN 75/2008, 45/09, 94/13, 49/15., čl. 7.

11 Pravilnik o razvrstavanju, minimalnim uvjetima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata kampova iz skupine „kampovi i druge vrste ugostiteljskih objekata za smještaj“, Narodne novine, NN 75/2008.

3. POVIJESNI RAZVOJ KAMPING TURIZMA U HRVATSKOJ

Razvoj turizma u RH započeo je u drugoj polovici 19.st. Kako država nije pokazivala ni ekonomski ni društveni interes za intenzivniji turistički razvitak, organizirani turizam je relativno sporije poprimao šire razmjere pa je skrb za turizam i njegove pojedine oblike prepuštena lokalnim zajednicama. Prvi pisani podatak iz 1868.godine govori nam o djelovanju turističke društvene zajednice na otoku Hvaru.¹² Premda su prvi kampovi u nas izgrađeni još prije II. Svjetskog rata na otocima Krku i Rabu, snažniji razvoj kampiranja započeo je tek nakon 60-ih godina 20. stoljeća kada je i u nas započeo intenzivni razvoj suvremenog turizma sljedeći dinamiku razvoja turizma u svijetu. Nakon II. Svjetskog rata naša kamping ponuda oslanjala se na ponudu 18 kampova s ukupnim kapacitetom od 5.400 mjesta i ostvarenih 186.000 noćenja u toj godini.¹³ Prvi inozemni gosti u našim kampovima bili su iz Njemačke i ondašnje Čehoslovačke pri čemu treba spomenuti da gosti iz tih zemalja i danas su prisutni u velikom broju u strukturi inozemnih gostiju u našim kampovima. Nekako istodobno s inozemnim, interes za kampiranje počeo se javljati i na domaćem tržištu. Interesantno je spomenuti da su se već od 60-ih godina 20.stoljeća neki naši kampovi posebno tržišno profilirali usmjerivši se na naturiste, što je u to doba bilo malo avangardno s obzirom na puritanske stavove prema tom pokretu u većini katoličkih europskih zemalja. Ubrzo se pokazalo da naturistički pokret iskazuje poseban senzibilitet na prirodu, a najveću povezanost s njom poklonici toga pokreta ostvaruju boraveći na odmoru upravo u kampovima. Istarski kamp Koversada iz Vrsara bio je prvi u eEuropi koji se javno deklarirao kao naturistički 1961. godine, a ubrzo mu se pridružili i nekoliko naših kampova, što je tada bila rijetkost u usporedbi s ostalim Europskim turističkim receptivnim zemljama. Sigurno je da je upravo ta diverzifikacija kamping ponude i usmjeravanje na specifične tržišne segmente u doba dok je takva ponuda s drugim nama konkurentnim zemljama bila slabo razvijena, dodatno potaknula razvoj kamping turizma u nas.

12 Pirjevec, B., Ekonomska obilježja turizma. Golden marketing, Zagreb, 1998, str. 32.

13 Sladoljev, J., Kamping turizam. C.A.S.H., Pula, 1998, str. 236.

Tablica 1.: Pregled kamping smještaja u Hrvatskoj od 1953 – 1993. godine¹⁴

PODACI/GODINE	1953.	1963.	1973.	1983.	1993.
BROJ KAMPOVA	18	46	112	237	217
BROJ KAMPING JEDINICA	-	7.241	67.251	97.454	96.061
BROJ OSOBA (LEŽAJA)	5.400	21.000	192.855	262.831	270.516
BROJ OSOBA/JEDINICA	-	2.9	2.4	2.7	2.8
% UDIO U KAPACITETU RH	7	16.5	30.6	25.7	49.9*
BROJ TURISTA KAMPISTA	41.000	175.000	977.130	1.545.165	355.000
BROJ NOĆENJA	186.000	1.105.000	6.857.808	13.133.458	3.600.000
PROSJEČNI BORAVAK / DANI	4.5	6.3	8.3	8.5	10.1
ISKORIŠTENOST U DANIMA	7.6	21.0	42.0	50.0	13.3 (21.2)
BROJ KAMPISTA / LEŽAJ	1.7	3.7	6.6	5.9	1.3 (2.0)
PROSJEČNA STOPA RASTA NOĆENJA	-	19.5%	20.0%	7.2%	-12.5%
PROSJEČNI PORAST KAPACITETA	-	15.4%	22.7%	5.1%	0.0%
ODNOS DOMAĆIH I STRANIH	82:18	49:51	42:58	39:61	7:93

Izvor: Sladoljev, J., Kamping turizam, C.A.S.H., Pula, 1998., str. 236.

Iz pregleda kamping smještaja u Hrvatskoj od 1953. do 1993. godine, jasno možemo uočiti trend povećane izgradnje kapaciteta i broja kampova uz veliki porast stranih gostiju (Tablica 1). Podaci iz 1993. godine nam pokazuju da je kamping smještaj imao skoro 50% udjela u kapacitetu Republike Hrvatske. Prosječni boravak u danima iste godine se također značajno povećao u odnosu na prethodna razdoblja. Drastični pad turističkog prometa uzrokovale su tragična ratna zbivanja. Usporedo s padom turističkog prometa uslijedilo je i

¹⁴ Sladoljev, J., Kamping turizam, C.A.S.H., Pula, 1998., str. 236.

zatvaranje značajnog broja kampova. Najznačajniji predstavnik kamping turizma kontinentalnog dijela Hrvatske - Plitvička jezera bila su okupirana, a posebno su bili pogođeni kampovi oko šireg područja Splita, kampovi na Makarskoj rivijeri, dubrovačkom primorju, zadarsko – biogradskom i šibenskom priobalju. Iako je Domovinski rat bio uzrokom pada turističkog prometa, veliki udio kamping gostiju nakon rata pokazao je koliko je taj segment značajan za hrvatski turizam. Gotovo sav turistički promet u tim godinama ostvaren je na području Istre i Kvarnera sa značajnim udjelom kamping gostiju. Turističku sezonu 1998. Hrvatska je dočekala sa 194 kampa, od kojih se 191 nalazi uz obalu. Povratkom gostiju u hrvatske kampove, oživjele su i investicije u poboljšanje kvalitete kamping proizvoda. Ulazak u Europsku uniju podrazumijevao je od Hrvatske usklađivanje poslovne aktivnosti s europskom politikom i strateškim smjernicama, te politikom turističkog sektora zemalja članica u cilju unaprjeđenja svih standarda.

Danas je hrvatski turizam uspješan, no prostora za iskorak i poboljšanje ponude ima. Ponajprije se to odnosi na izgradnju kamping odmorišta, ponudu po kojoj znatno zaostajemo za europskom konkurencijom. Kamp-odmorišta mjesta su gdje se gosti mogu odmoriti, prenoćiti i krenuti dalje. Nemaju toliko sadržaja i opremljenu infrastrukturu kao veliki kampovi. Za odmorište je potrebno mjesto za noćenje, struja, voda i mjesto za odlaganje otpadnih voda. Dok ih širom Europe ima više od 10.000, mi imamo svega sedam. Istra ima pet kamperskih odmorišta. Jedno od njih smješteno je u podnožju Motovuna. I u postsezoni gostiju ondje ne nedostaje. Obično su to turisti koji su na proputovanju pa se na jednome mjestu zadržavaju dan – dva. Ista je situacija i s malim obiteljskim kampovima. Hrvatska ih nema dovoljno, premda ih turisti traže zbog obiteljskog ozračja.

Kamperisti kao i svi turisti sve više obraćaju pozornost na kvalitetu u ponudi turističke destinacije, te su tu kvalitetu spremni i platiti. Turističke destinacije i turistički objekti prilagođavaju svoja istraživanja te buduću ponudu na temelju turističkih očekivanja i potreba, na taj se način stvaraju i novi trendovi u turizmu. Posljednje u nizu inovativnog kamping proizvoda i najkomfortniji oblik smještaja u kampu jesu mobilne kućice tzv. *homeovi*. Zbog svojeg specifičnog izgleda, veličine i komfora doživljavaju se kao čvrsti objekti u kampu i predstavljaju revoluciju u kamp smještaju u Europi. Značajne promjene u kamping smještaju bilježe posebice u Francuskoj i Španjolskoj. Hrvatska raspolaže s 2.396 mobilnih kućica u vlasništvu kampova. Pomičnost je glavna razlikovna karakteristika mobilnih kućica u odnosu na montažne kuće. Pomičnost znači trajnu prisutnost kotača i privremeno učvršćivanje za tlo

kako bi se kućica u svakom trenutku mogla premjestiti s jednog mjesta na drugo. Kućice nude komfor, kvalitetan smještaj apartmanskog tipa i dodatnu intimu, rok povrata investicije je kratak te se pokazuje da je prihod po smještajnoj jedinici u kampu značajno viši kada je na toj smještajnoj jedinici mobilna kućica u odnosu na ostalu pokretnu kamping opremu.

4. KAMPING TURIZAM NA OTOKU KRKU

4.1. Geografsko-prometni položaj i resursi otoka Krka

Otok Krk je smješten u Kvarnerskom zaljevu. Najveći je i najsjeverniji otok na Jadranu te najbliži velikim srednjoeuropskim emitivnim tržištima.¹⁵ Površina mu iznosi 409,9 km², a uz njega se nalazi i nekoliko manjih otočića kao što su Sv. Marko na sjeveru otoka, Plavnik, Kormat i Košljun na jugozapadu te Prvić, Galun i Zec jugoistočno od otoka Krka. Otok Krk pripada Primorsko-goranskoj županiji i podijeljen je na grad Krk i šest općina. Općine na otoku su: Puntar, Baška, Dobrinj, Malinska, Omišalj i Vrbnik.¹⁶ S južne strane Krka nalazi se Kvarnerić. Kanal Srednja vrata na zapadu odvajaju Krk i Cres. S istočne strane ga, od obale kopna, odvaja Velebitski kanal. Sjeverni je dio otoka smješten blizu kopna što je iskorišteno u povezivanju otoka s obalom kopna pomoću mosta. Krčki je most izgrađen 1980. godine. Dugačak je 1,7 km (Autocesta Rijeka – Zagreb). Mali luk prelazi preko morskog tjesnaca Burni kanal, a veliki preko Tihog kanala, između kojih se nalazi otočić Sveti Marko na kojeg se konstrukcija mosta oslanja.

Otok Krk, naš najveći otok još je krajem prošlog stoljeća zbog svoga pogodnog zemljopisno-prometnog položaja i dobrih prirodnih uvjeta, bio zapažen kao interesantan turistički kraj. Počeci turizma na našem najvećem otoku Krku, sežu krajem devetnaestog stoljeća kada na otok počinju dolaziti prve veće skupine gostiju, prvenstveno iz Austrije, Češke, Slovačke, te domaći gosti.

Glavni razlozi za dinamičan razvoj turističkog prometa na otoku Krku bili su:

- povoljni zemljopisni položaj otoka,
- povoljni prirodni uvjeti, blaga klima, čisto more, dobra inslolicija i bogata vegetacija, osobito na sjeverno-zapadnom dijelu otoka,
- osiguranje dovoljnih količina vode sa lokaliteta "Ponikve" i "Jezero",
- puštanje u promet zračne luke u Omišlju (1970),
- otvaranje mosta kopno-otok Krk i

15 Telišman-Košuta, N.; Ivandić, N., Strategija razvoja turizma otoka Krka do 2020., Institut za turizam, Zagreb, 2016., str.5.

16 Krk, http://www.krk.hr/otok_krk/zemljopis, 5. 10. 2018.

- afirmacija turističkih mjesta na otoku, na domaćem i svjetskom turističkom tržištu.

Već prije prvog svjetskog rata izgrađeni su i prvi hoteli, pansioni i kupališta, čime su stvoreni tehnički uvjeti i materijalna baza za daljnji razvoj turizma. Početkom 60-ih godina prošlog stoljeća došlo je do naglog razvoja turizma na otoku Krku. Navesti ćemo samo da je 1959. godine uspostavljena prva trajektna veza na Jadranu Šilo-Crikvenica. Nedugo nakon toga 1963. godine uspostavljena je i trajektna veza između Voza i Črišnjeve, u blizini današnjeg krčkog mosta.

Turistička atrakcijska osnova najvažniji je sastavni dio turističke resursne osnove. Nju sačinjavaju potencijalne i realne turističke atrakcije određene turističke destinacije ili mjesta. Turistička atrakcijska osnova, odnosno atrakcije su resursi koje svojim značajkama mogu privući ili već privlače turiste u određenu turističku destinaciju.¹⁷ Atrakcije su resursi koje svojim značajkama mogu privući ili već privlače turiste u određenu turističku destinaciju i najčešće su podijeljena na prirodnu osnovu (reljef, klima, hidrografske atrakcije, vegetacija), kulturno-povijesne atrakcije te manifestacije i kulturna događanja.

Krčka obala je razvedena s brojnim zaljevima, uvalama i šljunčanim plažama. Na Krku prevladava blaga i umjereno mediteranska klima što je vrlo povoljno za razvoj turizma. Treba napomenuti da se otok Krk ubraja među najsunčanije dijelove Europe sa 2500 sunčanih sati u godini.¹⁸ Sve te prirodne atrakcijske osnove još uvijek su prevladavajući motiv dolaska na obalu otoka Krka. Što se tiče turističke valorizacije, najvažniji element reljefa su obale. Prevladavaju niske i lako pristupačne obale koje su najpogodnije za razvoj kupališnog turizma. Na otoku Krku postoji 15 plaža s „Plavom zastavom“ čime otok prednjači na Kvarneru (Strategija razvoja turizma otoka Krka do 2020., 2016). Od plaža potrebno je istaknuti gotovo 2 km dugačku Velu Plažu u Baški, atraktivnu plažu Oprna blizu Stare Baške, plaža Soline s ljekovitim blatom te „Zlatnu plažu“ dostupnu jedino morskim putem. Otok Krk bogat je kulturno-povijesnom baštinom. Brojni su ilirski ili grčki arheološki nalazi, a poseban značaj imaju rimski ostaci. Krčani su ponosni i na brojne glagoljaške spomenike, među njima, svakako, i onaj najpoznatiji – Bašćansku ploču, te na brojne sakralne objekte različitog značaja i starosti.

17 Kušen, E., Turistička atrakcijska osnova, Znanstvena edicija instituta za turizam, Zagreb, 2002., str. 26

18 Aurea, <https://www.aurea-krk.com/hr/otok-krk>, 5. 10. 2018.

4.2. Smještajni kapaciteti i turistička posjećenost otoka Krka

Podaci Turističke zajednice otoka Krka o posjećenosti otoka u razdoblju od 2012. do 2016. ukazuju da je značajno veći udio stranih posjetitelja u usporedbi s domaćima, kao i da se broj posjetitelja s godinama povećava. No najnoviji podaci iz lipnja 2018. godine ukazuju da su domaći gosti od ukupnih 136287 dolazaka i 696514 noćenja ostvarenih na području otoka Krka ostvarili 8.728 dolazaka (+12,82% u odnosu na 2017. godinu) te 34.940 noćenja (+13,89%). Strani gosti su ostvarili 127.559 dolazaka (-0,87%) te 661.574 noćenja (-3,38%). Podatci dakle ukazuju da lagano raste udio domaćih gostiju u odnosu na strane turiste.

Tablica 2. Rezultati prema vrstama smještajnih kapaciteta /objekata u lipnju 2018.¹⁹

Vrsta objekta	01.06.-	- 30.6.2018.	01.05.-	- 30.06.2017.
	Dolasci	Noćenja	Dolasci	Noćenja
Smještaj u domaćinstvu	61.439	323.580	59.327	329.654
Kampovi	44.729	230.133	47.592	247.904
Hoteli	29.043	137.824	29.527	133.224
Prenočište	72	712	81	298
Kampiralište	399	1.508	542	2.304
Odmaralište	605	2.757	418	2.000
Ukupno	136.287	696.514	137.487	715.384

Izvor: Otok Krk, <http://www.krka.hr/docs/tzokrka2015HR/documents/403/1.0/Original.pdf>, pristupljeno 5.10.2018.

¹⁹ Lider Media i E visitor TZ otoka Krka 2.07.2018./podaci 2017 26.06.2018, <https://lider.media/wp-content/uploads/2018/07/statistika-razdoblja-sije%20C4%8Danj-lipanj-2018-2017-1.pdf>, 5.10.2018.

Tablica 3.: Smještaj u kampovima otoka Krka, 1. 1. - 30. 6. 2018.

Kampovi	Dolasci	Noćenja	Udjel (%)
Krk	35.298	177.722	43,43
Omišalj	16.477	73.615	17,99
Punat	16.263	72.248	17,65
Baška	13.127	66.034	16,14
Dobrinj	5.506	19.200	4,69
Malinska	63	377	0,10
Vrbnik	0	0	0
Ukupno	86.734	409.196	100

Izvor: Otok Krk, <http://www.krk.hr/docs/tzokrkr2015HR/documents/403/1.0/Original.pdf>, pristupljeno 5.10.2018.

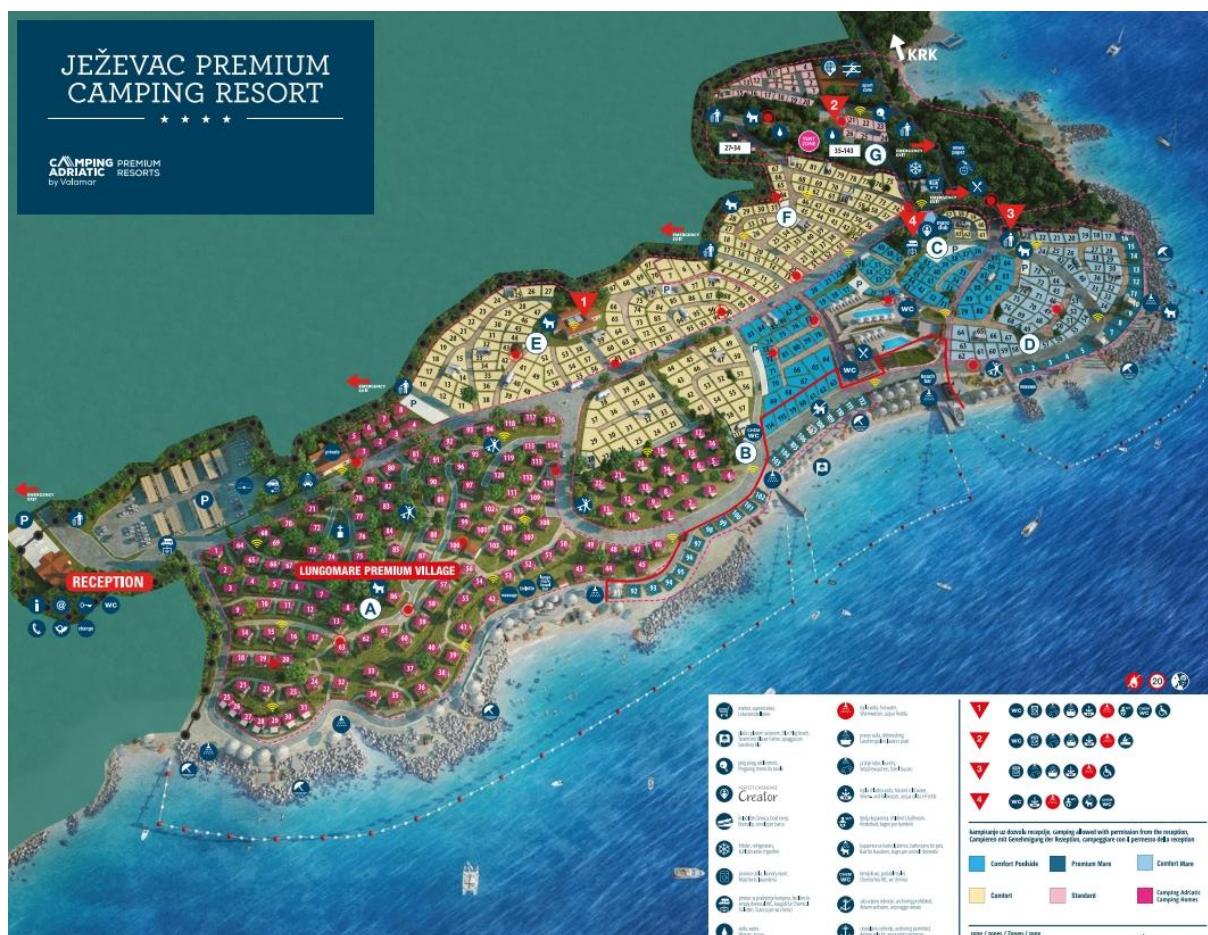
Ukupni osnovni kapacitet u ovom razdoblju na otoku Krku je 56.391 što je za 4 % više od 2017. godine , a najzastupljeniji je obiteljski smještaj sa 33.972 kreveta (60%), kampovi sa 15.503 jedinica (27%), te hoteli sa 5.866 kreveta (10%), a 3 % se odnosi na ostali smještaj (prenoćišta, odmarališta, kampirališta).

Struktura po tržištima u odnosu na prethodne godine, pokazuje rast austrijskog tržišta za 10% i udjela Slovenije za 6% , Češke za 28% , Mađarske za 5% , Slovačke za 20% , Nizozemske 6% i Švedske za 27% Nijemci drže i dalje primat po broju dolazaka i noćenja s udjelom od 29,56% u ukupnom prometu, ali u odnosu na lipanj 2017. bilježe manji broj dolazaka i noćenja za 22%, minuse bilježe i Talijani (-4%), Poljaci za 7,5 %.

5. JEŽEVAC PREMIUM CAMPING RESORT

Ježevac Premium Camping Resort smješten je na nekoliko minuta hoda od povijesnog grada Krka uz plažu. Kamp Ježevac izvrsno je polazište za istraživanje grada Krka i istoimenoga otoka koji je ujedno i najveći u Kvarnerskome zaljevu. Iz kampa se pješice može doći do glavnog otočnog grada i njegovih zanimljivih spomenika. Kamp je otvoren 1961. godine, smješten je uz sami grad Krk. Misija uprave kampa je inovativno upravljati odredišnim turizmom s ciljem kreiranja nezaboravnih doživljaja za goste, a vizija biti lider u turizmu i partner turističkim destinacijama u kreiranju autentičnih doživljaja.

Slika 1.: Geografski položaj kampa *Ježevac Premium Camping Resort*

Izvor: Položaj Ježevac Premium Camping Resorta, <https://www.camping-adriatic.com/hr/jezevac-kamp-krk/karta-upute>, 5.10.2018.

Tijekom posljednjih nekoliko godina, kamp Ježevac proglašavan je jednim od najboljih hrvatskih kampova, visoke kvalitete te s brojnim komfornim parcelama. Njegova

800 metara duga šljunčana plaža diči se Plavom zastavom, međunarodnom nagradom za plaže s posebno čistim morem i obalom. Zbog pregršt rekreacijskih i zabavnih sadržaja za sve uzraste, idealan je izbor za aktivan obiteljski odmor na moru. Tijekom posljednjih nekoliko godina, kamp Ježevac proglašavan je jednim od najboljih hrvatskih kampova, visoke kvalitete te dobitnik brojnih nagrada i priznanja ADAC, ACSI, HAK, *Croatia's Best Campsites* (dodjeljuje Kamping udruženje Hrvatske i predstavlja sinonim za garanciju kvalitete hrvatske kamping ponude), Naj kamp Adria 2017 (najbolji hrvatski kamp po mišljenju slovenskih kampista), te mnoge nagrade u grupaciji Valamar za najbolje ostvarene rezultate.

Tablica 4: Opći podaci o Kampu Ježevac

OPĆENITO O KAMPU JEŽEVAC	RADNO VRIJEME
kategorija: 4*	ulaz u kamp: od 7:00 do 23:00 sata
površina kampa: 11 ha	prijava (parcele): od 14:00 sati
kapacitet kampa: 2049 osoba	odjava (parcele): do 12:00 sati
broj smještajnih jedinica: 720	prijava (mobilne kućice): od 14:00 sati
Broj mobilnih kućica s klimom: 150	odjava (mobilne kućice): do 10:00 sati
duljina obale u kampu: 800 m	
pogodno za kampere >7,5 m i >4 t	
besplatni wi-fi pristup internetu	
kućni ljubimci su dozvoljeni u pojedinim zonama kampa	
kamp je djelomično prilagođen osobama s posebnim potrebama	

Izvor: Općenito o kampu, <https://www.camping-adriatic.com/hr/jezevac-kamp-krk/sadrzaji-usluge>, pristupljeno 8.10.2018.

U kampu Ježevac posebno ističu svoje osobitosti:

- fantastična lokaciju na 5 minuta hoda od povijesne jezgre grada Krka

- prekrasnu šljunčanu plažu nagrađenu Plavom zastavom
- prostrane parcele i mobilne kućice
- bistro kraj plaže s atraktivnom ljetnom pozornicom i beach bar
- programi sportsko-rekreativne animacije od lipnja do kraja rujna
- dječji klub i animacijski program za djecu od lipnja do kraja rujna
- različite sportske terene
- besplatan wi-fi pristup Internetu
- kućni ljubimci su dobrodošli

5.1. Smještajne jedinice i cijene Kampa Ježevac

Kamp Ježevac ima 720 smještajnih jedinica od kojih su 150 mobilnih kućica, 110 kamp mjesta, te 460 označenih i uređenih parcela, od kojih su 120 s mogućnošću priključka na struju, vodu i odvod, a ostale na struju i vodu.

Tablica 5: Smještajne jedinice Kampa Ježevac

PARCELE	MOBILNE KUĆICE (CAMPING HOMEOVI)
parcele Standard	camping homeovi Superior
Parcele Comfort	camping homeovi Family
Parcele Comfort Poolside	camping homeovi Lungomare Premium
Parcele Comfort Mare	camping homeovi Lungomare Premium Family
parcele Premium Mare	camping chaletovi Lungomare Premium Romantic
parcele bez priključka vode i struje	svi camping homeovi sadrže: klima uređaj, sobu s bračnim krevetom, kuhinju i dnevni boravak, kupaonicu sa tuš kabinom, natkrivenu terasu, SAT TV i besplatan Wi-Fi pristup Internetu

Izvor: Parcele i camping homeovi. <https://www.camping-adriatic.com/hr/jezevac-kamp-krk/sadrzaji-usluge>, pristupljeno 5. 11. 2018.

Kamp Ježevac nudi pet različitih tipova prostranih parcela kraj mora, bazena ili u hladu mediteranskog zelenila. U kampu goste očekuje i kamp mjesta sa ili bez priključka struje. *Comfort Poolside* parcele veličine 90 m² nalaze se u blizini bazena i sve su opremljene priključkom na vodu i struju. Sve *Comfort Poolside* parcele su numerirane. Parcele *Premium Mare* veličine od 80 do 90 m² najbolje su pozicije u kampu tik do mora. U blizini mora nalaze se i parcele *Comfort Mare* te su opremljene priključkom na struju i vodu i numerirane su. Parcele *Comfort* i *Standard* smještene su u okruženju mediteranskog zelenila.

Cijene i uvjeti cjenika za parcele i kamp mjesta Kampa Ježevac vrijede samo za rezervirane boravke. Za boravke bez izvršene rezervacije vrijede cijene i uvjeti po važećem kungskom cjeniku recepcije. Cijena smještajne jedinice sadržava postavljanje: jedne kamp kućice ili jednog šatora + jednog osobnog vozila ili motorkotača + dječjeg šatora (1,5 m) na parceli ili neposredno uz kamp mjesto, ili autodoma (kampera) + dječji šator (1,5 m) na parceli ili neposredno uz kamp mjesto. Boravišna i ekološka pristojba nisu uključene u cijenu i gosti su ih dužni platiti na recepciji kampa. Rezervacija parcela moguća je prema tipu parcele (Mega Luxury, Luxury Mare, Premium Mare, Comfort Mare, Mega Comfort, Comfort i Standard). Parcele je moguće rezervirati minimalno 3 dana prije predviđenog dana dolaska, a u periodu od 07.07. do 26.08. parcelu je moguće rezervirati minimalno 7 dana prije dana dolaska.

Tablica 6: Cijene najma parcela u Kampu Ježevac (EUR)

	19.04.-09.05. 08.09.-05.10.	10.05.-23.05. 01.09.-07.09.	24.05.-18.06. 25.08.-31.08.	19.06.-04.07. 18.08.-24.08.	05.07.-18.07.	19.07.-17.08.
OSOBA / DAN 12+ GODINA	6,50	8,50	9,20	10,20	10,80	11,50
DIJETE / DAN: 0-3.99 GODINA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
DIJETE / DAN: 4-11.99 GODINA	0,00	0,00	0,00	6,10	6,90	7,40
PARCELA / DAN: PREMIUM MARE	26,90	33,70	36,50	47,20	51,90	56,70

PARCELA / DAN: COMFORT POOLSIDE	20,70	25,70	27,90	35,70	39,30	43,10
PARCELA / DAN: COMFORT MARE	19,80	24,60	26,70	34,00	37,50	41,10
PARCELA / DAN: COMFORT	16,80	20,80	22,60	28,50	31,50	34,60
PARCELA / DAN: STANDARD	14,90	18,40	20,00	25,00	27,70	30,50
KAMP MJESTO BEZ STRUJE / DAN	8,30	10,60	11,50	15,40	16,80	18,20
KUĆNI LJUBIMAC / DAN	4,00	5,50	6,50	6,50	7,00	7,50

Izvor: Cjenici. <https://www.camping-adriatic.com/hr/jezevac-kamp-krk/cjenik>, pristupljeno 8.11.2018.

Kamp Ježevac nudi posebnu ponudu za rano rezerviranje parcela odnosno do 10 % popusta na camping homeove. Gost može odabrati svoju idealnu mobilnu kućicu i odmah rezervirati smještaj kako bi iskoristili najbolje ponude. Tada je cijena po danu od 29,70 eura. Predujam za sve parcele iznosi 50 eura. Ostatak do ukupnog iznosa računa - razliku gost plaća na licu mjesta. Predujam za parcele Premium Mare, Luxury Mare i Mega Luxury iznosi 100 eura. Plaćanje predujma moguće je isključivo kreditnom karticom. Minimalni boravak na parceli je 2 noći a u periodu 07.07.-26.08. je 5 noći.

5.2. Mobilne kućice u Kampu Ježevac (camping home)

Najam mobilnih kućica tzv. camping homea po danu uključuje boravak osoba, trošak plina, vode i struje, parkirno mjesto i ostale usluge kampa. Pri najmu camping homeova i glampinga dodatno se plaća jednokratna naknada od 35 EUR koja uključuje: čišćenje i početni set posteljine (plahta gornja i donja i jastučnica za bračni krevet, po dvije plahte i jastučnica za 2 odvojena kreveta te po 2 ručnika po osobi za broj najavljenih osoba u camping homeu). U slučaju da u camping homeu borave do najviše 2 kućna ljubimca, camping home

naplaćuje se po cijeni dnevnog najma, a kućni ljubimci naplaćuju po važećim cijenama navedenim u cjeniku kampiranja. Naknada za posteljinu i završno čišćenje u slučaju kada u camping homeu boravi kućni ljubimac iznosi 50 EUR. Camping home je moguće rezervirati minimalno 1 dan prije dolaska.

Okruženi mirisnim pinijama, mobilne kućice (camping homeovi) *Ježevac Premium Camping Resorta* pružaju gostima udobnost i užitek boravka u prirodi. Na raspolaganju su prostrani *Superior* i *Family camping homeovi* te moderno uređeni *premium camping homeovi* za obitelji i parove u novom tematskom naselju *Lungomare Premium* blizu mora kojeg odlikuje luksuzni smještaj i prateći sadržaji naselja – od prekrasne šetnice, obiteljske plaže ili plaže samo za odrasle do dječjih igrališta i beach bara.

Slika 2: Mobilna kućica *Lungomare Premium Family*

Izvor: Luxury camping overview. <https://www.camping-adriatic.com/jezevac-camp-krk/luxury-camping>, pristupljeno 8. 11. 2018.

Lungomare Premium Family Camping Homeovi smješteni su blizu šljunčane plaže u istoimenom naselju camping homeova u kampu. Površina *Lungomare Premium Family Camping Homeova* iznosi 38 m², mogu ugostiti šest osoba u tri spavaće sobe, a nude i prostranu te dobro opremljenu kuhinju (mikrovalna pećnica, električni štednjak) s dodatnim ležajem, SAT TV-om i dvjema kupaonicama. *Lungomare Premium Family camping homeovi* su klimatizirani, te također sadrže i prostranu terasu sa sjedećom garniturom i ležaljka.

Lungomare premium camping homeovi sa spektakularnim pogledom smješteni su u neposrednoj blizini očaravajuće šljunčane plaže Lungomare Premium Villagea²⁰. Svi nude zadivljujući pogled na more i sadrže dvije spavaće sobe, dnevni boravak, dobro opremljenu kuhinju, dvije kupaonice i prostranu terasu sa sjedećom garniturom i ležaljka.

Slika 3. *Lungomare premium camping homeovi sa spektakularnim pogledom*

Izvor: <https://www.camping-adriatic.com/hr/jezevac-kamp-krk/smjestaj/mobilne-kucice>, pristupljeno 8. 11. 2018.

Površina obiteljskih mobilnih kućica (*Family Camping Home*) iznosi 38 m², a okružene su bujnom vegetacijom i nalaze se u blizini igrališta. Mogu ugostiti šest osoba u tri spavaće sobe, a nude i prostranu te dobro opremljenu kuhinju (pećnica, električni štednjak) s dodatnim ležajem, SAT TV-om i dvjema kupaonicama. *Family camping homeovi* također nude prostranu i natkrivenu terasu.

²⁰ Ježevac Premium Camping Resort - Lungomare Premium Village, <https://www.camping-adriatic.com/hr/jezevac-kamp-krk/mobilne-kucice/lungomare-village>, 5. 11. 2018.

Slika 4. *Family Camping Home* u Kampu Ježevac

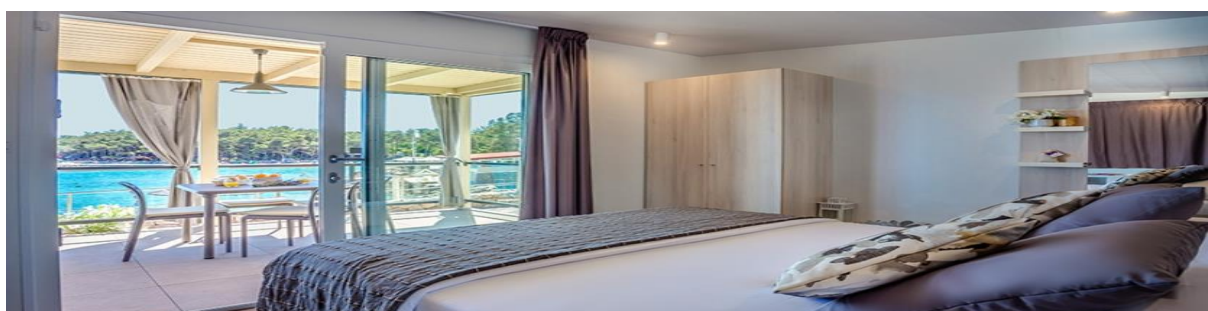

Izvor: Lungomare Premium Family Camping Home, <https://www.camping-adriatic.com/hr/jezevac-kamp-krk/smjestaj/mobilne-kucice>, pristupljeno 8. 11. 2018.

Lungomare Premium Romantic Camping Chalet smješteni su blizu plaže za odrasle i uređene šetnice uz more u *Lungomare Premium Villageu*. Površina kućice je 18 m² koja s prostrane opuštajuće terase nudi romantičan panoramski pogled na more. Sastoje se od spavaće sobe s bračnim krevetom, dnevnog boravka, dobro opremljene kuhinje, kupaonice i terase sa sjedećom garniturom i ležaljka, a namijenjena je za dvije odrasle osobe.

Nesputanost odmora u prirodi kampova danas je moguće iskusiti i bez posjedovanja kamp prikolice ili šatora - i to uz maksimalan komfor – unajmljujući mobilnu kućicu, apartman ili bungalov, potpuno novu vrstu odmora, gdje se nekonvencionalnost i opuštenost isprepliću s mnoštvom zbivanja, zabavnih događanja.

Slika 5: *Lungomare Premium Romantic Camping Chalet*

Izvor: Luksuzno kampiranje. <https://www.camping-adriatic.com/hr/jezevac-kamp-krk/luksuzno-kampiranje>, pristupljeno 8.11.2018.

Gosti kampa mogu birati između niza rekreacijskih mogućnosti, uključujući odbojku na pijesku, dva teniska terena, mini golf, stolni tenis, boćanje te najam bicikala i čamaca. U ponudi kamp ima animaciju za djecu, Maro (mini klub), organizacije sportskih aktivnosti, te zabave kroz posebna događanja (tzv. evente), dane tradicijskih proizvoda, dan kampa, kroz glazbu i zabavu, bazene i bistro na plaži s ponudom jela sa roštilja te kuhana jela, za osvježenje razne ponude koktela, pića, sladolednih kupova i ostaloga. Kamp nudi i usluge masaža, prodaju robe za široku potrošnju, voće i povrće, suveniri, ponuda plažne opreme... Kamp provodi anketiranja gostiju, od kojih je 90 % njih ukupno vrlo zadovoljno, a najveće ocjene kamp dobiva za urednost, uređenost zelenih površina, te dobru organizaciju. Kamp nudi Wi-Fi pristup internetu, a redovito se organiziraju i animacijski programi prilagođeni djeci, mladima i odraslima.

5.3. Statistički pokazatelji Kampa Ježevac

Turisti se u kampu Ježevac najviše raspodjeljuju u okviru ljetne sezone, no kamp intenzivno ugošćuje turiste od travnja do listopada. Najveći broj dolazaka turista zabilježen je u srpnju i kolovozu prateći dolaske gostiju u Kamp Ježevac 2015., 2016. i 2017. godine. Iz tablice 5 vidljivo je da je najveći broj dolazaka zabilježen u srpnju 2016. godine – 8745 dolazaka (djeca i odrasli ukupno). U 2015. zabilježeno je ukupno 33564 dolazaka turista u turistički Kamp Ježevac, a 2016. ukupno 33654 te 2017. ukupno 36813 dolazaka turista. U 2017. godini ostvareno je oko 2 % više dolazaka turista, nego 2016. i 2015. u turističkim smještajnim objektima Kampa Ježevac. Primjećuje se dakle porast dolazaka turista iz godine u godinu što je posljedica i većih ulaganja u smještajne parcele te u luksuznije smještajne objekte poput mobilnih kućica.

Tablica 7: Dolasci turista u Kamp Ježevac 2015. /2016. / 2017.

	DOLASCI 2015			DOLASCI 2016			DOLASCI 2017		
	ODRASLI	DJECA	UKUPNO	ODRASLI	DJECA	UKUPNO	ODRASLI	DJECA	UKUPNO
ožujak	2	0	2	344	59	403	10	0	10
travanj	1635	200	1835	1466	128	1594	1943	306	2249

svibanj	3195	210	3405	3023	211	3234	4633	683	5316
lipanj	6037	567	6604	5253	517	5770	6904	865	7769
srpanj	7488	949	8437	7795	950	8745	7327	1052	8379
kolovoz	7623	946	8569	7377	954	8331	7140	1033	8173
rujan	4325	267	4592	5238	303	5541	4608	306	4914
listopad	120	0	120	36	0	36	3	0	3
UKUPNO			33564			33654			36813

Izvor: Arhiva Kampa Ježavac, dobiveno na upit 24. rujna 2018.

Situacija je slična i s noćenjima turista u Kampu Ježevac, primjećuje se porast noćenja turista od 2015. do 2017. godine. Najveći broj noćenja turista zabilježen je u srpnju i kolovozu prateći noćenja gostiju u Kamp Ježevac 2015., 2016. i 2017. godine (tablica 6).

Tablica 8: Noćenja turista u Kamp Ježevac 2015. /2016. / 2017.

MJESEC	NOĆENJA 2015			NOĆENJA 2016			NOĆENJA 2017		
	DOMAĆI	STRANI	UKUPNO	DOMAĆI	STRANI	UKUPNO	DOMAĆI	STRANI	UKUPNO
ožujak	44	0	44	223	948	1171	116	0	116
travanj	259	5210	5469	434	4480	4914	569	5884	6453
svibanj	667	13302	13969	831	12418	13249	781	11287	12068
lipanj	1294	30894	32188	1347	28017	29364	1722	37687	39409
srpanj	1996	56482	58478	2151	56867	59018	2268	55652	57920
kolovoz	2062	58301	60363	2285	58104	60389	2444	56735	59179
rujan	751	24561	25312	988	27708	28696	1003	27252	28255
listopad	96	298	394	134	134	268	107	0	107
UKUPNO			196217			197069			203507

Izvor: Arhiva Kampa Ježavac, dobiveno na upit 24. rujna 2018.

U strukturi ukupno ostvarenih dolazaka turista u prosjeku 83,36 % čine strani turisti, a 16,64 % domaći turisti (iako u najvećem postotku domaći turisti čine zaposlenici i njihove obitelji). U strukturi noćenja stranih turista najviše noćenja ostvarili su turisti iz Njemačke (trogodišnji prosjek 31,6 %), Slovenije (trogodišnji prosjek 23 %), Austrije (trogodišnji prosjek 18,65 %), Italije (trogodišnji prosjek 3,61 %) te turisti iz Nizozemske i drugih europskih država (tablica 7). Prema Državnom zavodu za statistiku u skupini 55.3 Kampovi i prostori za kampiranje u 2016. godini najviše su noćenja ostvarili turisti iz Njemačke (34,1%), Slovenije (17,4%), Nizozemske (10,0%), Austrije (9,8%), Italije (7,7%) i Češke (4,7%).²¹ Analizirajući dostavljene podatke za Kamp Ježevac možemo zaključiti da njihova struktura stranih turista uglavnom prati ukupnu strukturu stranih turista u Hrvatskoj.

Tablica 9: Struktura gostiju prema državljanstvu 2015., 2016., 2017.

Mjesec	2015.	2016.	2017.
ožujak	HR 100% (zaposlenici)	ITA 33%, HR 20%, DEU 18%	HR 100% (zaposlenici)
travanj	SLO 56%, DEU 18%, ITA 7%	SLO 57%, DEU 17%, HR 9%	SLO 54%, DEU 15%, ITA 12%
svibanj	DEU 47%, SLO 22%, AT 11%	DEU 45%, SLO 20%, AT 17%	DEU 39%, SLO 20%, AT 13%
lipanj	DEU 32%, SLO 28%, AT 11%	DEU 33%, SLO 26%, AT 10%	DEU 43%, SLO 20%, AT 11%
srpanj	SLO 32%, DEU 26%, NL 7%	SLO 33%, DEU 24%, NL 7%	SLO 30%, DEU 24%, AT 8%
kolovoz	DEU 39%, SLO 25%, ITA 13%	DEU 37%, SLO 23%, ITA 12%	DEU 40%, SLO 22%, ITA 10%
rujan	DEU 53%, SLO 13%, AT 10%	DEU 51%, SLO 14%, AT 10%	DEU 57%, AT 11%, SLO 10%
listopad	DEU 29%, HR 25%, SLO 20%	HR 50%, DEU 25%, SLO 14%	HR 100%
Prosjek	DEU 36,3%, HR 15%, SLO 24,5%, ITA 2,5%, AT 4%, NL 1%, OSTALI 16,7%	DEU 31,25%, SLO 25%, ITA 5,6%, HR 9,8%, AT 9,25%, NL 1%	DEU 27,25%, HR 25%, SLO 19,5%, ITA 2,75%, AT 5,4%

Izvor: Arhiva Kampa Ježevac, dobiveno na upit 24. rujna 2018.

21 Državni zavod za statistiku, Dolasci i noćenja turista u 2016., https://www.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2016/04-03-02_01_2016.htm, 2. 11. 2018.

Duljina boravka mijenja se od ožujka do listopada, ali u prosjeku turisti borave 5 dana u Kampu Ježevac (tablica 8).

Tablica 10: Duljina boravka turista u Kampu Ježevac 2015. / 2016. / 2017.

Mjesec	2015.	2016.	2017.
ožujak	22	2,91	11,6
travanj	2,98	3,08	2,87
svibanj	4,1	4,1	2,27
lipanj	4,87	5,09	5,07
srpanj	6,93	6,75	6,91
kolovoz	7,04	7,25	7,24
rujan	5,51	5,18	5,75
listopad	3,28	7,44	35,66
Prosjek	4,96	5,23	5,02

Izvor: Arhiva Kampa Ježevac, dobiveno na upit 24. rujna 2018.

Za ovako dobre rezultate Kampa Ježevac kao i drugih smještajnih kapaciteta na otoku Krku doprinose i aktivnosti Turističke zajednice otoka Krka što uključuje promoviranje turističke destinacije na razini otoka Krka samostalno i putem udruženog oglašavanja te poticanje i sudjelovanje u uređenju otoka Krka u cilju unapređenja uvjeta boravka turista, osim izgradnje komunalne infrastrukture. Redovito, a najmanje svaka 4 mjeseca, TZ otoka Krka prikuplja i ažurira podatke o turističkoj ponudi, smještajnim i ugostiteljskim kapacitetima (kulturnim, sportskim i drugim manifestacijama) radnom vremenu zdravstvenih ustanova, banaka, pošte, trgovina i sl. i drugih informacija potrebnih za boravak i putovanje turista; izdaje turističke promotivne materijale te organizira kulturne, zabavne, umjetničke, sportske i druge manifestacije koje pridonose obogaćivanju turističke ponude.

6. ZAKLJUČAK

Hrvatska je osma u Europi prema ostvarenom turističkom prometu u kampovima, što pokazuje da je upravo s kampovima konkurentnija na tržištu nego s nekim drugim vrstama smještaja. Kamping turizam predstavlja jeftiniji oblik boravka u odnosu na ostale smještajne objekte kojeg obilježavaju prostrani i otvoreni prostori najčešće u blizini obale, ali i u unutrašnjosti gdje turisti borave u šatorima i kamperima. No iako se smatra jeftinim oblikom smještajne usluge, ovaj oblik smještaja sve više koriste putnici veće platežne moći. Kamping turizam je složeniji turistički proizvod koji svojom raznolikom ponudom (smještaj u kamperima, mobilnim kućicama) privlači turiste koji su spremni platiti sve samo da dobiju komfor stoga se grade izuzetno dobro i kvalitetno opremljeni kampovi kao što je *Kamp Ježevac Premium Camping Resort*. Otvoren je 1961. godine uz sami grad Krk s misijom da inovativno upravlja odmorišnim turizmom i s ciljem kreiranja nezaboravnih doživljaja za goste. Danas je Kamp Ježevac među najboljim otočkim kampovima, s brojnim nagradama, smješten uz šljunčanu plažu nagrađenu Plavom zastavom, s prostranim parcelama i mobilnim kućicama te brojnim programima sportsko-rekreativne animacije i animacijskim programima za djecu od lipnja do kraja rujna. Kamp Ježevac ima 720 smještajnih jedinica od kojih su 150 mobilne kućice, 110 kamp mjesta, a 460 označenih i uređenih parcela, od kojih su 120 s mogućnošću priključka na struju, vodu i odvod, a ostale na struju i vodu. Ježevac nudi pet različitih tipova prostranih parcela kraj mora, bazena ili u hladu mediteranskog zelenila. Posljednje u nizu inovativnog kamping proizvoda i najkomfortniji oblik smještaja u kampu jesu mobilne kućice tzv. homeovi. Svi *camping homeovi* Kampa Ježevac sadrže klima uređaj, sobu s bračnim krevetom, kuhinju i dnevni boravak, kupaonicu sa tuš kabinom, natkrivenu terasu, SAT TV i besplatan Wi-Fi pristup Internetu.

Kampovi visoke kvalitete i usluga traže ulaganja. U budućnosti uprava Kampa Ježevac investirat će u uređenje postojećih parcela, instalacija struje, vode, odvoda, ograđivanje parcela biljem te označavanje zonom i brojem. Nadalje, ulagat će se i dalje u mobilne kućice što će gostima dati dodatnu ponudu u kampu. Velike investicije su i u bazenski kompleks - dva bazena s grijanom vodom i dva tobogana na bazenima, te u uređenje plaža i njegovanje zelenih površina po kampu. Po potrebi investicije idu u sanitarne čvorove i solarna grijanja vode.

LITERATURA

Knjige:

1. Anić, V.; Goldstein, I., **Rječnik stranih riječi**, Novi liber, Zagreb, 1999.
2. Cvelić Bonifačić J., **Kamping: osnove hrvatskog i europskog kamping turizma**, Poreč, 2011.
3. Čorak S. et al, **Hrvatski turizam: plavo, bijelo, zeleno**, Institut za turizam, Zagreb, 2006.
4. Kušen, E., Turistička atrakcijska osnova, Znanstvena edicija instituta za turizam, Zagreb, 2002.
5. Pirjevec, B., Ekonomska obilježja turizma. Golden marketing, Zagreb, 1998.
6. Sladoljev, J., **Kamping turizam : priručnik za vlasnike i voditelje kampova**, C.A.S.H., Pula, 1998.
7. Telišman-Košuta, N.; Ivandić, N., Strategija razvoja turizma otoka Krka do 2020., Institut za turizam, Zagreb, 2016.

Zakoni:

1. Pravilnik o razvrstavanju, minimalnim uvjetima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata kampova iz skupine „kampovi i druge vrste ugostiteljskih objekata za smještaj“, Narodne novine 75/2008, 45/09, 94/13, 49/15.

Internet:

1. Državni zavod za statistiku, Dolasci i noćenja turista u 2016., https://www.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2016/04-03-02_01_2016.htm, 2. 11. 2018.,
2. Ministarstvo turizma Republike Hrvatske, <https://mint.gov.hr/>, 2. 11. 2018.
3. Krk, http://www.krk.hr/otok_krk/zemljopis, 5. 10. 2018.
4. Lider Media i E visitor TZ otoka Krka 2.07.2018./podaci 2017 26.06.2018, <https://lider.media/wp-content/uploads/2018/07/statistika-razdoblja-sije%C4%8Danj-lipanj-2018-2017-1.pdf>, 5.10.2018.
5. Udruženje kampista Hrvatske: www.camping-croatia.com
6. Aurea, <https://www.aurea-krk.com/hr/otok-krk>, 5. 10. 2018.

7. Položaj Ježevac Premium Camping Resorta, <https://www.camping-adriatic.com/hr/jezevac-kamp-krk/karta-upute>, 5.10.2018.
8. Lungomare Premium Family Camping Home, <https://www.camping-adriatic.com/hr/jezevac-kamp-krk/smjestaj/mobilne-kucice>, 8. 11. 2018.
9. Ježevac Camping Homeovi, <https://www.camping-adriatic.com/jezevac-camp-krk/mobile-homes>, 5. 11. 2018.
10. Ježevac Premium Camping Resort - Lungomare Premium Village, <https://www.camping-adriatic.com/hr/jezevac-kamp-krk/mobilne-kucice/lungomare-village>, 5. 11. 2018.
11. Kamp Ježevac, <https://www.camping-adriatic.com/hr/jezevac-kamp-krk>, 5. 11. 2018.

Ostali izvori:

Arhiva Kampa Ježevac, dobiveno na upit 24. rujna 2018.

PRILOZI

Popis tablica

Tablica 1.: Pregled kamping smještaja u Hrvatskoj od 1953 – 1993. godine	11
Tablica 2. Rezultati prema vrstama smještajnih kapaciteta /objekata u lipnju 2018.	16
Tablica 3.: Smještaj u kampovima otoka Krka, 1. 1. - 30. 6. 2018.	17
Tablica 4 : Opći podaci o Kampu Ježevac	19
Tablica 5: Smještajne jedinice Kampa Ježevac	20
Tablica 6: Cijene najma parcela u Kampu Ježevac (EUR).....	21
Tablica 7: Dolasci turista u Kamp Ježevac 2015. /2016. / 2017.	27
Tablica 8: Noćenja turista u Kamp Ježevac 2015. /2016. / 2017.	27
Tablica 9: Struktura gostiju prema državljanstvu 2015., 2016., 2017.	28
Tablica 10: Duljina boravka turista u Kampu Ježevac 2015. / 2016. / 2017.	29

Popis slika

Slika 1.: Geografski položaj kampa <i>Ježevac Premium Camping Resort</i>	18
Slika 2: Mobilna kućica <i>Lungomare Premium Family</i>	23
Slika 3. <i>Lungomare premium camping homeovi</i> sa spektakularnim pogledom	24
Slika 4. <i>Family Camping Home</i> u Kampu Ježevac	25
Slika 5: <i>Lungomare Premium Romantic Camping Chalet</i>	25